

Toelichting jaarrekening VIPA 2016

In deze toelichting gaan we dieper in op:

- Luik A: ESR matige aanrekening voor de alternatieve gebruikstoelagen en de ziekenhuizen;
- Luik B: Waarborg;
- Luik C: toelichting bedrijfseconomische en uitvoeringsrekening

Deel A: ESR-matige aanrekening

1. ESR-aanrekening alternatieve subsidies

1.1 Betaalwijze:

De alternatieve subsidiëring is van toepassing op de personen met een handicap, woonzorgcentra en ziekenhuizen (Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de alternatieve investeringsubsidies, verstrekt door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden, 18/3/2011).

De alternatieve subsidie wordt niet ineens, maar gedurende 20 jaar via gebruikstoelagen uitbetaald. Dit vereist de voorfinanciering door de voorziening met een lening. De gebruikstoelage omvat daarom niet enkel een kapitaalcomponent, maar ook een intrestvergoeding om de kostprijs van de voorfinanciering te compenseren. De berekening gebeurt op basis van een annuïteitenlening met OLO-intrest 10 jaar+15 basispunten.

Elk basisbedrag kan dus beschouwd worden als een lening, de gebruikstoelage als een annuïteit waarin het kapitaalgedeelte zorgt voor de afbouw van de lening. De intrestvoet van de lening wordt bepaald op moment van aanvangsbevel (regelgeving VIPA), de afbouw van het basisbedrag start bij betaling van de eerste gebruikstoelage.

1.2 Aanrekenwijze volgens INR vanaf 2014:

1.2.1 Wat aan te rekenen?

Het INR schrijft sinds 2014 voor dat het kapitaaldeel van de gebruikstoelagen ineens dient aangerekend te worden. Dit stemt overeen met de aanrekening van het principiële akkoordbedrag van de subsidie (=basisbedrag).

De gebruikstoelagen (GT) omvatten als annuïteiten zowel een kapitaal- als intrestcomponent. Indien de basisbedragen reeds zijn aangerekend, dient enkel nog rekening gehouden te worden met het intrestdeel van de gebruikstoelagen. De correctie bovenop de reeds aangerekende gebruikstoelagen voor 2016 bedraagt bijgevolg: Basisbedrag van eerste GT in jaar 2016 – kapitaaldeel van alle in 2016 betaalde gebruikstoelagen.

Voor het boekjaar 2016 bedroeg die ESR-correctie bovenop de gebruikstoelagen:

	52.10 vzw	63.21 OCMW	Totaal
Basisbedragen van 1 ^e GT in 2016	17.203.635,72	20.701.910,63	37.905.546,35
Kapitaalgedeelte GT 2016	-80.688.764,17	-43.544.028,50	-124.232.792,68
Bijkomende ESR-uitgave	-63.485.128,45	-22.842.117,87	-86.327.246,33

Tabel 1: Bedragen in euro, cfr jaarrekening, volume 23a: basisbedragen in E66, verplichtingen in cel G66

Dit wordt alternatief als volgt berekend:

	OCMW	VZW	totaal
bruto-intrest	21.596.334,76	71.276.228,64	92.872.563,40
intrestbesparing	1.855.390,76	13.160.215,91	15.015.606,67
intrest - intrestbesparing (A)	19.740.944,00	58.116.012,74	77.856.956,73
Eenmalige subsidie 2016 (B)	20.701.910,63	17.203.635,72	37.905.546,35
ESR-kost (A)+(B) = (C)	40.442.854,63	75.319.648,46	115.762.503,08
GT in uitvoering	42.848.381,98	122.992.031,25	165.840.413,23
ES excl kapitaal	19.797.380,34	16.451.955,84	36.249.336,17
in begroting: (D)	62.645.762,31	139.443.987,09	202.089.749,40
ESR-correctie (C) - (D) gebruikstoelagen	-22.202.907,69	-64.124.338,64	-86.327.246,32

1.2.2 Welk aanrekenmoment?

Als aanrekenmoment voor het kapitaaldeel of het basisbedrag, wordt de betaling van de eerste gebruikstoelage gekozen.

Het moment van betaling van eerste gebruikstoelage werd beschouwd als het moment waarop de verplichting vaststaat. Zelfs indien de voorwaarden m.b.t. de gebruiksnormen wegvallen, zijn er op dat moment ook nog andere (administratieve) voorwaarden die bij het niet vervullen ervoor zorgen dat de betaling van de gebruikstoelagen wordt uitgesteld of zelfs definitief afgelast. Tot aan de eerste gebruikstoelage is de betalingsverplichting bijgevolg nog altijd conditioneel.

De bouwtechnische en functionele adviseurs gaan bij de eerste gebruikstoelage immers nog na of voldaan is aan volgende voorwaarden (BVR 18/3/11, art.65):

- Blijvende erkenning;
- Conformiteit met het definitieve principiële akkoord + conformiteit wetgeving overheidsopdrachten;
- Voldoen aan specifieke sectornormen (bouwvergunning, brandveiligheid, toegankelijkheid).

Flagrante inbreuken tegen bv. de wetgeving overheidsopdrachten bij de gunning kunnen er in extremis toe leiden dat de gebruikstoelage niet dient uitbetaald te worden. Bij de eerste

gebruikstoelage werden deze essentiële voorwaarden voldoende getoetst, zodat de aanvrager een grote zekerheid heeft over de uitbetaling van de volgende gebruikstoelagen.

Op volgende andere potentiële aanrekenmomenten is de verplichting minder sterk en eerder conditioneel: ministerieel akkoord en aanvangsbevel.

Op het moment van principeel akkoord van de minister staan volgende elementen van de betaalverplichting nog niet vast:

- Bedrag staat niet vast: definitieve indexering van het basisbedrag vindt slechts plaats bij aanvangsbevel;
- Verplichting tot betaling is nog niet zeker: “uiterlijk 90 dagen voor de aanvang van de werkzaamheden die betrekking; hebben op het project, kan de aanvrager bij het Fonds een wijziging aanvragen van het definitief principeel akkoord” (BVR 18/3/2011, art.33). In extremis kan de aanvrager ook nog afzien van de uitvoering.

Op het moment van aanvangsbevel wordt de schuld wel op exacte wijze bepaald gezien het geïndexeerde basisbedrag en gebruikscoefficiënt gekend zijn. Echter, pas bij aanvraag van de eerste gebruikstoelage worden de nog overblijvende administratieve voorwaarden (naast de in vraag gestelde gebruiksnormen) getoetst. Zoals vermeld kan het niet voldoen aan bepaalde van die normen (wetgeving overheidsopdrachten, brandveiligheid,...) er in extremis toe leiden dat er geen gebruikstoelagen worden uitbetaald.

1.3 Eenmalige subsidiebetaling

Ook in 2016 kozen een aantal instellingen ervoor om de alternatieve subsidies ineens uitbetaald te krijgen. Het voordeel voor de overheid bestaat erin dat de interestkost in de gebruikstoelage wegvalt. Voor de eenmalige subsidiebetaling diende de Vlaamse overheid weliswaar te lenen, maar de financieringskost hiervan ligt lager dan de weggevalle interestkost in de gebruikstoelage.

Alle nieuwe verbintenissen ten bedrage van 37,9 miljoen euro werden uitbetaald via de eenmalige subsidie. Hiervoor werd een bijkomende dotatie van 35,721 miljoen euro bekomen bovenop de gebruikstoelagen van 2,179 miljoen euro die reeds in de begroting waren opgenomen.

1.4 ESR-matige weergave in de toelichting

De ESR-matige impact van de Europese herclassificatie en de eenmalige subsidiebetaling is terug te vinden onder volume 23a, rubriek E:

- Openstaande verbintenissen (kolom D): 1,846 miljard (cel D66) sluit aan bij het eindsaldo van 2015
- Nieuwe verbintenissen (kolom E): 37,9 miljoen basisbedragen van dossiers met eerste gebruikstoelage in 2016;
- Verplichtingen (kolom G): afbouw van de ESR-schuld voor het bedrag van 124,23 mio euro, waarvan 86,32 mio euro voor kapitaaldeel van lopende gebruikstoelagen en 37,9 mio eenmalige subsidiebetaling;

- Openstaande verbintenissen (kolom H): 1,76 miljard euro ESR-schuld na eenmalige subsidiebetaling en kapitaalaflossingen

Bron: Cijfergegevens in excelblad “Meerjarenbegroting na formele aanvragen eenmalige_20160123”, tabblad “vol23a”.

2. ESR-aanrekening ziekenhuisfinanciering

2.1 theoretische achtergrond ESR/kasmatige verwerking ziekenhuizen

Vóór de staatshervorming was de subsidiëring voor infrastructuurinvesteringen, hetzij een gedeelde bevoegdheid (voor federale en gewesten en federale overheid), hetzij de unieke bevoegdheid van de federale overheid. De infrastructuurinvesteringen met een gedeelde financiering zijn de bouwkalenderprojecten, die hetzij voor 10% (prioritaire investeringen) of 60% (niet-prioritaire investeringen) via gebruikstoelagen door de Vlaamse overheid werden gefinancierd.

Via de 6^e staatshervorming kreeg Vlaanderen ook de bevoegdheid over de infrastructuurinvesteringen, ook wel de A1-A3-investeringen.

Kasmatige verwerking/betaling:

Binnen het horizontaal protocol treedt de federale overheid nog op als operator voor de uitbetaling. De eerste investeringsbijdrage vanwege de Federale overheid wordt pas uitbetaald na controle van de jaarrekening van het ziekenhuis (terwijl voor de bouwkalenderprojecten de VIPA-gebruikstoelagen kan aangevraagd worden in het kalenderjaar na het aanvangsbevel). Op moment van de controle wordt formeel vastgesteld of de investering werd gerealiseerd en welke afschrijvingstermijn van toepassing is. Daarna wordt de investering opgenomen binnen het Budget Financiële Middelen (BFM). Die opname kan 2 x per jaar, op 1/1 en 1/7.

Een ziekenhuis kan evenwel ook nog een provisioneel dossier indienen bij de FOD Volksgezondheid. Dit houdt in dat ze voor het federale deel van de subsidie een provisioneel bedrag aan afschrijvingslasten en financiële lasten kan krijgen. Dit voorlopige bedrag wordt dan vóór controle van de jaarrekeningen opgenomen op het BFM. Bij effectieve controle kan het finaal toegekende bedrag verlaagd of verhoogd worden via herzieningen.

Voor 2016 werd er door de federale overheid 490,523 miljoen euro uitbetaald. De definitieve afrekening hiervan zal conform het horizontaal protocol artikel 13 pas in april 2017 worden bezorgd.

ESR-aanrekening:

Op basis van de bevoegdheidsopdracht dient door Vlaanderen voor infrastructuurinvesteringen aangerekend te worden:

- Intrestdeel: alle intrestlasten vanaf 1/1/2016, ook m.b.t. de reeds daarvoor op het BFM opgenomen investeringen;

- Kapitaaldeel:

- Nieuwe investeringen in gebruik vanaf 1/1/2016
- Herzieningen van provisionele bedragen vanaf 1/1/2016

VIPA – Toelichting jaarrekening 2016
conform Rekendecreet 8 juli 2011, art.44

- Investerings in gebruik <31/1/2015, maar geen betaling <31/12/2015 en zonder provisioneel bedrag

Investerings die vóór 31/12/2015 definitief werden erkend door de Federale overheid dienen niet te worden opgenomen.

2.2 Concrete uitwerking voor VIPA

Bedrijfseconomische verwerking betaling A1/A3:

Er werd door de Federale Overheid over 2016 **490,523 miljoen euro** uitbetaald. Volgens het protocolakkoord artikel 13 volgt de afrekening pas in april 2017.

Gezien het bedrag van 490,523 miljoen euro niet betaald wordt door VIPA, maar wel de kosten en opbrengsten (dotatie is ingeschreven op de VIPA-begroting) dienen verwerkt te worden, ziet de boeking er als volgt uit:

640600 andere inkomensoverdrachten
@ 7331 investeringsdotaties alternatieve financiering

ESR-aanrekening A1/A3:

Bovenop de bedrijfseconomische aanrekening moet de ESR-kost berekend worden.

De ESR-aanrekening voor VIPA omvat volgende elementen met betrekking tot A1/A3:

- Intrestlasten
- Raming van A3 (inclusief toestelfinanciering)
- Forfaits medisch/niet medisch
- Bijkomende investeringen op basis van aanvraag provisionele bedragen
- Herzieningen: structurele wijziging van de provisionele bedragen
- C2: inhaalbedragen of eenmalig effect van de herzieningen in het eerste jaar van de herziening

Volgende gegevens worden 2x per jaar (op 1/1 en 1/7) door de FOD per brief bezorgd en achteraf verder toegelicht per mail:

- Intrestlasten
- Forfaits medisch/niet-medisch
- Raming A3
- Herzieningen

Hierna een toelichting van de bruto-ESR-kost. Na aftrek van de betalingen van A1/A3, volgt de ESR-correctie. Deze correctie wordt op niveau van de Vlaamse overheid verwerkt.

De bruto-ESR-kost werd berekend volgens de VIPA-methodologie van minister Vandeurzen, die intussen gevalideerd werd door het INR en gevolgd wordt door de andere deelstaten.

Volgens de INR-nota (zie "INR-nota", p.2) bedraagt de ESR-kost 250,4 miljoen euro per jaar.

INR-berekening (samenvatting)	in euro	in mio euro
Financiële lasten	117.856.701,65	117,9
Medische en niet-medische forfaits	73.837.431,80	73,8
Toestelfinanciering (incl. radio, incl. PET + financiële lasten PET)	5.488.234,82	5,5
Forfaits		79,3
Nieuwe provisionele		65,9
Inhaalbedragen	-12.637.121,02	-12,6
Inhaalbedragen 2009	-3.979.190,34	
Inhaalbedragen 2010	-10.227.684,49	
Inhaalbedragen 2009 G en SP	863.532,48	
Inhaalbedragen 2010 G en SP	706.221,33	
Totale impact		250,45

Hierna volgt de toelichting van de verschillende posten:

Financiële lasten:

Bij **intrestlasten** stemt de ESR-matige aanrekening overeen met de kasmatige betaling.
Hiertoe behoren alle intrestlasten:

- A1: Lopende als provisionele (0300+9520)
- A3: Alle intrestlasten voor NMR (0400+1400). De intresten voor petscan worden door het INR meegerekend bij de petscan.

Kolom1	In euro	In miljoenen euro	rubriek
0300 Charges financières-A1	52287751,04	52,29	intrestlast
9520 Provision art. 27 § 2 : charges financières-A1	65239016,44	65,24	intrestlast
0400 RMN : Charges Financières-A3	144301,8	0,14	intrestlast
1400 Radiothérapie : Charges financières-A3	185632,37	0,19	intrestlast
Totaal		117,86	

In het rekenblad "BFM_Vlaamse Gemeenschap-A1A3C2"-jan-juillet 2007-2016"
(verder:BFM_2016) zijn volgende bedragen terug te vinden:

- 0300: tabblad "A1-2016-2", cel S104
- 9520: idem, cel AP104
- 0400: tabblad "A3-2016-2", cel C50
- 1400: idem, cel H50

Forfait medische, niet-medische (p.2, INR-nota):

De effectief betaalde bedragen voor de medische en niet-medische forfaits bedragen 73,84 miljoen euro:

Kolom1	In euro	In miljoenen euro
0500 Matériel médical Type Aigu et Grands Brûlés-A1 – cel U104	16592227,99	16,59
0560 Matériel médical supplément-A1 – V104	7827025,92	7,83
0570 Mat. médical : dispositions particulières au 01/01/2007-A1 – W104	3914910,22	3,91
0700 Matériel non médical Type Aigu et Grands Brûlés-A1 – X104	22001876,19	22,00
0760 Matériel non médical supplément-A1 – Y104	7501099,22	7,50
0770 Mat. Non médical : dispositions particulières au 01/01/2007-A1 – Z104	3762032,14	3,76
0850 Matériel médical et non médical (Sp et Psychiatrique)-A1 – AA104	9934206,38	9,93
0860 Matériel médical et non médical (Sp et Psychiatrique) supplément-A1 – AB104	1567766,91	1,57
0870 Mat. Médical & non médical : dispositions particulières au 01/01/2007-A1 – AC104	782486,83	0,78
0900 Matériel roulant-A1 – AD104	297174,63	0,30
9001 Matériel medical Type Aigu et Grands Brûlés-A1 – AI104	-493183,97	-0,49
9002 matériel non-médical Type Aigu et Grands Brûlés-A1 – AJ104	-557355,81	-0,56
9003 Matériel médical et non médical-A1 – AK104	707165,15	0,71
Totaal		73,84

Bron: in het rekenblad “BFM_2016, “tabblad A1-2016-2”, rij104, celnummers staan in bovenstaande tabel aan het einde van de omschrijving.

De provisionele bedragen voor het medisch/niet-medische (9540-9560) worden niet meegenomen.

De betrokken ziekenhuizen krijgen bij nieuwe investeringen onder bepaalde voorwaarden de reële afschrijvingslasten van het materiaal vergoed. Men behoudt de minimale forfaits, maar krijgt daarbovenop provisioneel nog verrekening voor reële lasten. Deze lasten zijn terug te vinden onder 9540, 9550, 9560 (kolommen AR-AT).

De aanrekening van deze lijnen moet gebeuren bij nieuwe provisionele dossiers, waarbij de waarde van de vergoede afschrijving vermenigvuldigd wordt met de afschrijvingsduur.

Aangezien er voor het forfaitaire gedeelte geen bijkomende rechten ontstaan kan hier de jaarlijkse aanrekening van de lopende medische en niet-medische forfaits volstaan.

A3 – toestelfinanciering (p.2, INR-nota):

Hiertoe behoren NMR, radiotherapie en petscan.

Voor de ESR-matige aanrekening dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de bestaande toestellen die een upgrade kennen en totaal nieuwe toestellen. Beide dienen te worden aangerekend door de Vlaamse Overheid.

De toestellen met een upgrade worden verder betaald door de FOD. De forfaits die door de FOD worden meegedeeld betreffen ook nog oude toestellen waarvoor er nog een investeringsverplichting vanwege de Federale Overheid bestaat. Slechts naarmate toestellen afgeschreven zijn en vervangen worden door nieuwe, worden die aangerekend.

VIPA – Toelichting jaarrekening 2016
conform Rekendecreet 8 juli 2011, art.44

De nieuwe toestellen worden via een apart forfait door de Vlaamse overheid betaald. In geval van uitbetaling wordt het forfait vermenigvuldigd met de levensduur van het toestel (NMR 7 jaar).

Gezien er in 2016 nog geen forfaits voor nieuwe toestellen voor NMR werden betaald, is een dergelijke aanrekening nog niet aan de orde.

Enkel de radiotherapie en petscan worden meegenomen voor het forfaitair bedrag.

De componenten m.b.t. het onroerend en groot onderhoud worden ook niet meegenomen omdat hiervoor de verbintenis van de federale overheid al vastligt.

Dit resulteert dan in volgende correcties:

Kolom1	In euro	In miljoenen euro
1600 Radiothérapie : Forfait-A3 – I50	3600000	3,60
1601 Radiothérapie : Forfait - Economie-A3 – J50	-92491,71	-0,09
2400 Petscan : Charges financières-A3	1978188,34	1,98
2600 Petscan : Forfait-A3	2538,19	0,00
Totaal		5,49

Bron: BFM-Rekenblad_2016: rij50

Nieuwe provisionele bedragen:

Voor de **bijkomende investeringen** die nog niet opgenomen werden op BFM, worden de voorzieningen 2x per jaar bevestigd. Zij dienen de provisionele bedragen mee te delen met betrekking tot investeringen die een eerste afschrijving kennen in dat jaar. ESR-matig worden het kapitaaldeel als intrestlasten dan voor de eerste keer meegenomen. Dit betreft enkel de bouwkalenderprojecten, gezien voor andere projecten de expliciete toestemming van VIPA vereist is.

Door het INR werd uiteindelijk 65,9 miljoen euro weerhouden, volgens laatste brief van de FOD bedroeg het totaalbedrag van de provisies 66,38 miljoen euro (zie bijlage **FOD met berekeningen**).

Voor de bouwkalenderprojecten met ingebruikname vanaf 2017 zal navraag gedaan worden of zij in een alternatief financieringssysteem wensen te stappen. De betrokken projecten worden voor het federaal deel dan niet ineens, maar gespreid aangerekend.

Herzieningen en C2:

De herzieningen maken nog het onderwerp uit van een interfederale werkgroep in de schoot van het Overlegcomité en waarin ook het Instituut voor de Nationale Rekeningen is vertegenwoordigd.

De C2 mbt de eenmalige bedragen herzieningen werden wel meegenomen, wat resulteert in een totaalbedrag van -12,64 mio euro.

Inhaalbedragen	-12.637.121,02
Inhaalbedragen 2009	-3.979.190,34
Inhaalbedragen 2010	-10.227.684,49
Inhaalbedragen 2009 G en SP	863.532,48
Inhaalbedragen 2010 G en SP	706.221,33

Bron: zie pdf “HZ 2009-2010 inhaalbedragen”:

- p.3: totaal 2009 (kolom 8) en totaal 2010 (kolom 9)
- p.6: 2009 G & SP: laatste cel rechtsonder
- p.9: 2010 G&Sp: laatste cel rechtsonder

ESR-correctie:

De totale ESR-kost belooft dus 250,45 miljoen euro. Gezien reeds 490,523 miljoen euro bedrijfseconomisch zit verwerkt bij VIPA, is er neerwaartse bijstelling van de ESR-impact met **240 miljoen euro**.

ESR-schuld:

Voor de schuld werd binnen het overlegcomité (cfr INR-nota) voorlopig beslist om te kiezen voor de aanrekening op federaal niveau, waarbij de schuld niet verdeeld worden over de deelstaten. Er wordt vanuit gegaan dat de schuld stelselmatig afneemt met het verschil tussen de kasbetalingen en de ESR-betaling. VIPA schikt zich hiernaar.

3. Totale ESR-correctie:

	52.10 vzw	63.21 OCMW	totaal
Ziekenhuizen			
toe te rekenen	250.445.000		
ingeboekt	490.523.000		
ESR-correctie	-240.078.000		
Gebruikstoelagen:			
Basisbedragen van 1 ^e GT in 2016	17.203.635,72	20.701.910,63	37.905.546,35
Kapitaalgedeelte GT 2016	-80.688.764,17	-43.544.028,50	-124.232.792,68
ESR-correctie	-63.485.128,45	-22.842.117,87	-86.327.246,33
totaal	-303.563.128,45	-22.842.117,87	-326.405.246,32

De totale ESR-correctie bovenop de in de boekhouding geregistreerde bedragen (ziekenhuizen en gebruikstoelagen) bedraagt dus 326,4 mio euro.

Deel B: Waarborg

1. Waarborg: soorten en modaliteiten

We onderscheiden momenteel volgende waarborgsoorten:

- Alternatieve waarborg
- Klassieke waarborg
- Waarborg zonder voorafgaande

Zoals aangekondigd in het jaarverslag van 2008, is sinds juni 2009 de **VIPA Waarborg Applicatie (VWA)** in gebruik. In functie van de nieuwe ingevoerde waarborgregelgevingen, heeft die enkele wijzigingen ondergaan.

Voor de oude **alternatieve (besluit 2006) en klassieke waarborg (procedurebesluit 1999)** is de waarborg geplafonneerd tot het uitstaand kapitaalsaldo van een annuïteitenlening o.b.v. de OLO-rentevoet op 10 jaar + 15 basispunten op datum van ondertekening van het contract (art.4, BVR 1 september 2006 tot regeling van de alternatieve investeringswaarborg). In de het databeheersysteem (Vipa Waarborg Applicatie = VWA) wordt een aflossingstabel gegenereerd die aanvangt vanaf het ogenblik dat de waarborg effectief ingaat (meestal datum van contract, behoudens uitstel) en waarbij de annuïteit bepaald wordt o.b.v. de OLO-rentevoet op 10 jaar + 15 bp. Voor de klassieke waarborg wordt het openstaande kapitaalsaldo mee opgenomen aan 100%, voor de alternatieve financiering is dit aan 90%.

Sinds 1/1/2014 geldt de **faciliteringswaarborg** voor de alternatieve sectoren. Belangrijkste impact voor de waarborgpositie is dat:

- De gewaarborgde leningen voor 100% zijn gedekt;
- Het effectieve openstaande kapitaalsaldo wordt gedekt.

Daartoe werd een hogere versie van VWA gerealiseerd waarbij via **inter-VWA2 de effectieve opname- en aflossingstabellen** door VIPA kunnen worden opgeladen. Voor 2016 werd rekening gehouden met de leningen die in dat jaar aan het einde van de opnameperiode kwamen. Enkel voor die leningen is het aan te rekenen kapitaalsaldo gekend. Volledigheidshalve wordt daarnaast ook de nominale waarde van de leningen vermeld gezien dit de maximale risicoblootstelling voor VIPA weerspiegelt.

2. Waarborg: boekhoudkundige verwerking

2.1 Waarborgpositie (zie vol.15)

De openstaande waarborgpositie bedraagt eind 2016: 2.377.261.158 euro (eind 2015: 2.422.750.760 euro), wat als volgt is samengesteld:

Waarborgevoluntie per soort:

	Waarborgpositie 2015	Toename waarborg	Aflossingen	Waarborgpositie 2016
Alternatieve waarborg	1.810.919.233	88.147.761	-92.525.380	1.806.541.614
Klassieke waarborg	575.898.750	818.804	-44.162.070	532.555.484
Faciliteringswaarborg	35.932.777	4.303.612	-2.072.329	38.164.060
Totaal	2.422.750.760	93.270.177	-138.759.780	2.377.261.158

Voor de maximale risicoblootstelling dient ook rekening gehouden te worden met de nominale waarde van de leningen onder de faciliteringswaarborg die nog niet het einde van de opnameperiode hebben bereikt (rekenblad faciliteringswaarborg 2016, tabblad "faciliteringswaarborg", kolom I). Die bedragen 83,66 mio euro. Opgeteld bij de gerapporteerde waarborgpositie is de totale blootstelling dan 2,46 miljard euro.

totale waarborg, incl niet einde opname	121.825.661,20
leningen einde opnameperiode	38.164.060,22
nominale waarde leningen niet einde opnameperiode	83.661.600,98

2.2 Waarborgpremies

De waarborgpremie ligt op een aanvaardbaar percentage van 0,73%, wat zelfs rekening houdend met de vertraagde uitbetaling van de waarborgpremies voor de faciliteringswaarborg, in de lijn van de verwachtingen ligt.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
nieuwe contracten	387 794 754,62	273 624 720,44	216 113 728,00	235 824 491	611 104 476,00	241 620 929,60	171 468 362	112.885.342,12
waarborgpremie	2 550 514	1 705 274	2 015 274	1 327 501	4 324 078	1 809 386,00	1 080 105,00	819.694
gemiddelde premie	0,66%	0,62%	0,93%	0,56%	0,71%	0,75%	0,64%	0,73%

Het bedrag van nieuwe contracten (112,885 mio euro) ligt hoger dan de onder 2.1 vermelde toename van de waarborg (93,27 mio): om technische redenen in de gevallen dat de aflossingstabel automatisch wordt gegenereerd, wordt die maar een jaar later toegerekend.

Deel C: Bedrijfseconomische jaarrekening en uitvoeringsrekening

1. Volumes 1-4: balans, resultatenrekening en resultaatsverwerking:

1.1 Balans

Activa:

De **overige vorderingen op lange termijn** werden volledig afgeboekt gezien de laatste schijf van 365.111 euro in 2017 wordt afbetaald.

Dit bedrag kan volledig overgeboekt worden op de vordering op korte termijn.

De **overige vorderingen op korte termijn (rekening41-volume 9)** betreffen:

alternatieve investeringsdotatie	EUR	39.597.718
klassieke investeringsdotatie	EUR	5.623.000
Werkingsdotatie	EUR	118.000
Borsbeekhof	EUR	365.510

Het bedrag van de liquide middelen betreft enkel de dotatierekening (volume 32).

Passiva:

De 13-rekening omvat de **onbeschikbare reserves** voor het waarborgfonds dat t.o.v. 2015 met 819.794 euro stijgt van 21.063.227 tot 21.883.021 euro door toevoeging van de waarborgpremies:

onbeschikbare reserves 2016	21.883.021
onbeschikbare reserves 2015	-21.063.327
waarborgpremies=	819.694

Voor de **overgedragen winst** verwijzen we naar de resultaatsverwerking.

De leveranciersschulden (rekening 44) bedragen 19.907 euro en stemmen overeen met diensten en diverse leveringen waarvoor nog een factuur in 2016 werd ontvangen, maar slechts met betaling in 2017:

TMVW	KBO:0200068636	23/12/2016	13600040	EUR	6.625,84
TMVW	KBO:0200068636	23/12/2016	13600050	EUR	6.625,84
Crowe Horwath, Callens, Pirenne & C°	KBO:0427897088	30/12/2016	16000090	EUR	6.655,00

Overige schulden (rekening 47/48) betreffen de nog te betalen subsidies van 2,4 miljoen euro:

CAW Boom Mechelen Lier vzw	KBO:0466852882	23/12/2016	16800040	EUR	1.219.869,00
CAW Centraal-West-Vlaanderen vzw	KBO:0464580708	23/12/2016	12800050	EUR	65.915,81
CAW Centraal-West-Vlaanderen vzw	KBO:0464580708	23/12/2016	14800010	EUR	4.033,73
Kinderdagverblijf Scheutje vzw	KBO:0415158614	23/12/2016	13900200	EUR	168.420,84
OCMW Roeselare	KBO:0212174137	22/12/2016	09900270	EUR	90.393,97
Ziekenhuis Oost Limburg	KBO:0256543917	23/12/2016	08210040	EUR	859.386,16
				totaal	2.408.019,51

Voor meer uitleg over de toerekeningsregels: zie hoger 2) encourstabel.

1.2 Resultatenrekening

Inkomens-en kapitaaloverdrachten (73) hebben betrekking op het totaal (zie Volume 13) van de werkings- (118.000 euro) als de investeringsdotaties (723.744.000 euro).

De investeringsdotaties bestaan conform begrotingsaanpassing 2016, p.315:

beschrijving dotatie	2016
klassieke dotatie	31.131.000
alternatieve dotatie	166.369.000
werkingsdotatie	118.000
dotatie eenmalige subsidie	35.721.000
	233.339.000

ziekenhuizen	490.523.000
totaal	723.862.000

In de begroting was er voor de ziekenhuizen in totaal 501,3 miljoen euro ingeschreven, finaal bedroegen de uitbetaalde voorschotten maar 490,523 miljoen euro. Pas in april 2017 zal de definitieve afrekening gekend zijn.

De **andere bedrijfsopbrengsten** van 828.178 euro omvatten voornoemde waarborgpremies (p.5, passiva: 819.694 euro) en de huur van Groendaelheyde (8.484 euro). Meer informatie over de waarborgpremies onder het luik B, 2.2 waarborgpremies.

Gezien in het gekozen rapporteringschema bij de NBB niet kan gekozen worden voor 73-rekening werden de inkomens- en kapitaaloverdrachten samengevoegd met de andere bedrijfsopbrengsten of samen 724.681.694 (723.862.000 + 819.694 euro).

Diensten en diverse goederen omvatten de aankopen van diensten en diverse leveringen bij derden ten bedrage van 267.329,47 euro.

Inkomensoverdrachten (640) onder “andere bedrijfskosten (640/8)” van 721,15 mio betreffen kapitaalsubsidies voor subsidieaanvragers (Volume 13).

Eenzijds werd door VIPA een bedrag van 230,62 miljoen euro uitbetaald, verdeeld als volgt:

			klassiek	alternatief
vzw's	1	175.301.882,99	24.280.595,95	150.983.873,48
ocmw's	2	55.362.200,92	4.256.325,01	51.105.875,91
totaal:		230.626.670,35	28.536.920,96	202.089.749,39

Anderzijds betaalde de federale overheid voor rekening van VIPA 490,523 miljoen euro .

De uitzonderlijke opbrengsten onder rubriek 764/9 betreffen teruggevorderde subsidies (37.909,07 euro) verhoogd met een uitzonderlijke opbrengst wegens een initieel teveel vastgelegd bedrag, terwijl andere uitzonderlijke kosten betreffen dubbel betaalde waarborgpremies (37.414 euro).

Het positief resultaat bedraagt 3.273.724 euro. Na toerekening aan de reserves van de verdiende waarborgpremies van 819.694 euro, kan het overgedragen resultaat verhoogd worden met 2.454.030 (van 46.012.367 euro tot 48.466.397 euro).

2. Toelichting Encourstabel (Volume 23a):

2.1 Waarderingsregels:

Voor de financiële afwikkeling van de **klassieke subsidies** kan verwezen worden naar het Besluit van de Vlaamse Regering van 8/6/1999. Bij het verlenen van een subsidiebelofte, gebeurt de vastlegging voor het volledige bedrag van de subsidiebelofte.

Na het verlenen van de subsidiebelofte, worden betalingen verstrekt à rato van het doorlopen van de verschillende bouwfases. De kosten worden erkend op het moment dat er een erkende aanvraag voor betaling is. Het bedrag van de vastleggingen dat nog niet betaald werd, vormt het **encours** en vertegenwoordigt **betalingsverplichtingen in de toekomst**. Deze toekomstige betalingsverplichtingen worden slechts uitvoerbaar mits voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden. Naast de administratieve voorwaarden waaraan dient voldaan te worden, is ook de lange looptijd van het project het argument om niet de gehele subsidiebelofte ineens als kost op te nemen. De betalingen zijn immers gespreid over de verschillende bouwfases die meerdere jaren kunnen omvatten. Onder art.44, voorlaatste paragraaf, staat immers te lezen: “Wanneer de dotaties, subsidies, toelagen en soortgelijke toegekend worden voor een activiteit waarvan de duurtijd langer is dan één jaar, moet de resultaatsopname gespreid worden over de geschatte looptijd van de activiteit waarop ze betrekking heeft.” Met betrekking tot de schuld geldt er dat: “... gebeurt op het ogenblik dat ze definitief toegekend werden of op het ogenblik dat hun verstrekking zeer waarschijnlijk is, doordat de meeste eraan gestelde voorwaarden voldaan werden, en dat ze opgeëist werden.” Onder hoofdstuk III van het Besluit van de Vlaamse Regering van 8/6/1999 staan de voorwaarden vermeld voor de aanvraag van de subsidiebeslissing (tijdige indiening, nodige administratieve stukken, aftoetsing technische conformiteit met subsidiebelofte...).

Het **encours** van de klassieke subsidies werd opgenomen onder volume 23a, onder rijen 22-40 en wordt niet opgenomen als schuld gezien het nog niet verbindende karakter.

Voor de **alternatieve subsidies** worden hier ook de openstaande betaalverplichtingen weergegeven (zie luik A, 1.4)

2.2 Welke informatie wordt hier voor VIPA weergegeven?

Dit volume geeft in rijen 21-40 een beeld van het openstaande *encours* op de klassieke investeringsdotaties, met een toelichting van de toekomstige afwikkeling. Enerzijds vinden we hier de openstaande vastleggingen voor de oude klassieke sectoren die nu onder het alternatieve systeem vallen (ouderenzorg, ziekenhuizen en personen met handicap excl. revalidatiecentra). Hiervoor worden er praktisch geen bijkomende vastleggingen verricht (tenzij voor indexering en voor de revalidatiecentra bij de personen met een handicap), zodat het *encours* elk jaar afneemt. De nog steeds lopende klassieke, kleinere sectoren (kinderdagverblijven, Jongerenwelzijn, centra voor geestelijke gezondheidszorg, wijkgezondheidscentra, centra voor algemeen welzijnswerk, revalidatiecentra) kunnen wel een sterke toename kennen door bijkomende vastleggingen.

2.3 Inhoudelijke bespreking

2.3.1 interne controles

De opmaak van het *encours* in Volume 23a geeft aanleiding tot een vorm van interne controle. Betalingen worden immers geregistreerd in verschillende systemen: het kennisloket, een module voor budgettaire betalingen en vastleggingen, het boekhoudprogramma Exact en de vastleggingen in een rekenblad.

VIPA – Toelichting jaarrekening 2016
conform Rekendecreet 8 juli 2011, art.44

Zo wordt het eindcours 2016 ook berekend via: eindcours 16 = beginencours 16 + bijkomende verbintenissen – betaalverplichtingen. Dit moet overeenstemmen met het rapport van het eindencours.

Verdere controles zijn:

- Beginencours 2016 = eindencours 15?
- Nieuwe verbintenissen stemmen overeen met wat in rekenblad werd bijgehouden
- Totaal klassieke betaalverplichtingen verhoogd met de gebruikstoelagen en betalingen voor ziekenhuizen = totaal inkomensoverdrachten

Beginencours 16 = eindencours 15?

Het beginencours van 47,93 miljoen euro van 2016 verschilt van het eindencours van 2015 (47,51 mio euro) omwille van de toevoeging van:

- Werkingskosten (267.350,71 euro)
- Energieprojecten (153.791 euro).

Zo worden conform de opmerkingen van F&B alle samenstellende componenten van de klassieke ESR-uitgaven afgedekt.

Verder was er ook een verschuiving tussen volgende rubrieken:

	2015	2016	
CGG	2.458.528	2.494.157	35.629,00
Wijkgezondheidscentra en BW	1.118.584	1.082.955	-35.629,00

Vergelijking verplichtingen met resultatenrekening

Volgens cel G41 werd er 28.804.250 euro betaald, na aftrek van de werkingskosten (267.329 euro) correspondeert dit met 28.536.920,96 euro of het bedrag aan klassieke subsidies (toelichting 640-rekening).

2.3.2 Inhoudelijke bespreking encours en betalingen

Ouderdom encours:

Het gewijzigde klassieke subsidiebesluit leidt er vanaf 2016 voortaan toe dat ook lokale dienstencentra en dagverzorgingscentra klassieke subsidies kunnen ontvangen, zodat het encours hiervan voortaan ook zal stijgen.

De oude encours m.b.t. de oude klassieke dossiers dooft langzamerhand uit.

Het encours met betrekking tot vastleggingen van ouder dan 4 jaar bedraagt 6,32% versus 16,78% in 2015.

VIPA – Toelichting jaarrekening 2016
conform Rekendecreet 8 juli 2011, art.44

Rijlabels	Som van bedrag	Som van bedrag2	cumulatief
1991	5.220,88	0,00%	
1992	237.182,72	0,22%	0,22%
1997	98.013,93	0,09%	0,31%
2000	58.262,09	0,05%	0,37%
2001	44.894,71	0,04%	0,41%
2002	45.612,03	0,04%	0,45%
2003	6.052,28	0,01%	0,46%
2004	800.028,88	0,74%	1,19%
2005	4.697,37	0,00%	1,20%
2006	231.809,84	0,21%	1,41%
2007	9.668,98	0,01%	1,42%
2008	174.628,71	0,16%	1,58%
2009	1.164.221,06	1,07%	2,65%
2010	3.308.078,10	3,05%	5,70%
2011	678.362,46	0,62%	6,32%
2012	1.470.280,71	1,35%	7,68%
2013	11.372.752,02	10,47%	18,15%
2014	6.856.106,14	6,31%	24,47%
2015	32.199,79	0,03%	24,50%
2016	81.979.772,34	75,50%	100,00%
(leeg)		0,00%	
Eindtotaal	108.577.845,04	100,00%	

Verdeling betalingen over het jaar:

De verdeling van het bedrag van klassieke & alternatieve betalingen (exclusief de ziekenhuizen) over de 2 semesters toont een grotere betaling in het eerste semester:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1e semester	40.116.290	64.417.110	77.608.169	81.285.660	108.976.567	91.805.456	156.142.738
2e semester	90.770.532	72.136.939	59.662.215	113.273.018	106.789.838	122.375.332	74.483.932
Totaal	130.886.822	136.554.049	137.270.384	194.558.678	215.766.405	214.180.788	230.626.670

verdeling (%):

1e semester	30,65%	47,17%	56,54%	41,78%	50,51%	42,86%	67,70%
2e semester	69,35%	52,83%	43,46%	58,22%	49,49%	57,14%	32,30%

Betaalplanning:

Eind vorig jaar werd er een betaalplanning georganiseerd. Hierdoor werd de onderbesteding voor de klassieke subsidies binnen de perken gehouden. Van de 31,131 miljoen euro klassieke dotatie werd immers 28,536 mio euro besteed waardoor er slechts een onderbesteding is van 2,6 miljoen euro.

De onderbesteding situeerde zich vooral bij de vastleggingen in 2016. De verdeling van de betalingen en het voorziene betaalkrediet ziet er als volgt uit:

- encours 2015: 21 miljoen euro betaalkrediet voorzien, waarvan 20,5 miljoen euro betaald
- vastleggingen: 10 miljoen euro voorzien, waarvan 8 miljoen betaald

Voor afwikkeling encours 16 in 2017 dient gerekend te worden op circa 49,5 miljoen euro. In de begroting voor begrotingsopmaak 2017 werd 53 miljoen euro voorzien, waardoor ook maar 3,5 miljoen euro voor vastleggingen in 2016 wordt voorzien. Dit zet aan tot een strikte opvolging van de kredieten.

3. Uitvoering van ESR-rapportering (Volume 24):

4.1 ESR-ontvangsten

16.12 Verkopen van niet-duurzame goederen en diensten aan privaatrechtelijke instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. gezinnen aan gezinnen

In de laatste begroting werd gerekend op de normale waarborgbijdragen van 500.000 euro en op huuropbrengsten voor Groendaalheyde van 8.484 euro en diverse opbrengsten van 14.516 euro (samen 523.000 euro) . Uiteindelijk bedragen de werkelijke ontvangsten:

- Waarborgbijdragen: 819.694 euro
- Huur: 8.484 euro

46.10 Inkomensoverdrachten van de institutionele overheid

Deze post omvat uitsluitend de 118.000 euro werkingsdotatie van de Vlaamse overheid, gezien geen CFO-vergoeding werd ontvangen wegens de lage rentestand.

66.11 Investeringsbijdragen van de institutionele overheid

Zie 1.2, na aftrek van 118.000 euro werkingstoelagen.

4.2 ESR-uitgaven

03.10.2 spijzigen van reservefondsen

Het reservefonds bedraagt finaal 21.883.021 = 21.063.327 euro + 819.694 euro.

03.22 over te dragen overschot van het boekjaar

Dit stemt overeen met het overgedragen resultaat op de balans eind 2016.

12.11 Algemene werkingskosten vergoed aan andere sectoren dan de overheid

De totale werkingskosten bedragen 267.329 euro.

52.10 Investeringsoverdrachten +63.21 Kapitaaloverdrachten lokale overheden: investeringsbijdragen+61.51

Er werd in totaal 721,19 mio euro besteed, wat een onderbesteding betreft van 13,9 mio euro. Die onderbesteding verdeelt zich als volgt:

- Ziekenhuizen: 10,8 mio (501,3 mio in begroting – 490,523 mio besteed). Hiervoor hangen we af van het bestedingsritme bij de federale overheid, waardoor dit niet echt als onderbesteding valt te benoemen;
- Alternatieve+klassieke: 2,6 mio euro onderbesteding t.o.v. dotatie en 0,43 mio van de middelen niet uitgegeven omdat die uitgave in functie stonden van de terugvordering van de subsidies (ESR 58.10) . Op ESR 58.10 was er 735.000 euro aan opgebengsten begroot, waarvan 427.000 euro voor de klassieke subsidies.

4. Volume 29: Reconciliatie economisch- begrotingsresultaat:

Indien rekening gehouden wordt met de mutaties in het reservefonds, stemt het bedrijfseconomisch resultaat perfect overeen met het begrotingsresultaat.

5. Aanbevelingen bij vorige controles

Bij de controle van 2015 werd gevraagd de encoursweergave te laten overeenstemmen met de uitvoeringsrekening. In de encourstabel werd nu rekening gehouden met de verschillende sectoren alsook ESR-codes. De 28,8 miljoen euro stemt dan ook overeen met de werkingskosten en andere klassieke kosten.